

Tiedekunta-Fakultet-Faculty Valtiotieteellinen tiedekunta		Laitos-Institution-Department Yhteiskuntapolitiikan laitos	
Tekijä-Författare-Author Rantanen, Elina			
Työn nimi-Arbetets titel-Title Lapsuuskodista asumisuralle : kotia koskevat odotukset naisten kotielämäkertoissa			
Oppiaine-Läroämne-Subject Sosiaalipolitiikka			
Työn laji-Arbetets art-Level Pro gradu		Aika-Datum-Month and year 2008-05-12	Sivumäärä-Sidantal-Number of pages 66 s.
<p>Tiivistelmä-Referat-Abstract</p> <p>Tutkimuksessa tarkastellaan sitä, millaisia kotiin liitettyjä odotuksia on luettavissa naisten kirjoittamista omaelämäkerrallisista kotikertomuksista. Kodin käsitteessä yksilöllinen ja sosiaalinen kietoutuvat toisiinsa. Tutkimuksen tavoitteena on ennen kaikkea osallistua keskusteluun siitä, minkälaisia yhteisesti jaettuja merkityksiä annetaan kodille suomalaisessa yhteiskunnassa 2000-luvulla. Tutkimusongelma on sekä metodologinen että empiirinen</p> <p>Aineisto muodostuu yhdeksästä 1950-luvulla syntyneen suomalaisen naisen kirjoittamasta kotikertomuksesta. Kertomukset ovat omaelämäkerrallisia ja niissä kuvataan ja arvioidaan kotia monipuolisesti elämän eri vaiheissa. Kertomukset on valikoitu Kodin paikantaminen -tutkimushankkeen ja Suomalaisen Kirjallisuuden Seuran kansanrunousarkiston järjestämän Kotini -kirjoituskeruun tuottamasta aineistosta. Metodologisesti lähdetään siitä, että kieli on sosiaalista, että kieli välittää sosiaalisia merkityksiä. Tutkimusmenetelmänä on odotusanalyysi. Näistä lähtökohdista aineisto nähdään narratiivisesti jäsentyneinä kertomuksina. Ajatuksena on, että kiinnittämällä huomio kirjoittajien tekemiin kerronnallisiin ja kielellisiin valintoihin päästään tarkastelemaan kodin yhteisesti jaettuja merkityksiä. Tutkimuksessa on luettu aineistoa odotusanalyysia hyödyntäen eri etäisyksiltä, jolloin empiirisestä aineistosta paikantuu kotiin liitettyjä odotuksia. Odotukset eivät ole normatiivisia, vaan yhteisesti jaettuja mahdollisia kertomuksia, joiden avulla kertoja pyrkii tekemään yksilöllisen elämänsä kulun lukijalle ymmärrettäväksi.</p> <p>Aineistosta paikantuu kolme keskeistä kotielämäkertoja kokonaisuuksina jäsentävää odotusta. Ensinnäkin lapsuuskodilla näyttää olevan erityinen asema kotielämäkerran kokonaisuudessa. Tämä näyttäisi olevan aineiston kotielämäkertojen vanhimpia konventioita. Toiseksi kertojat jäsentävät aikuisiän kodeista kertomaansa perinteisen suomalaisen asumisuran – lapsuuskodista edetään perhevaiheeseen ja lasten kasvaessa muutetaan pienemmästä asunnosta suurempaan – odotusarvoista etenemistä vasten. Kolmanneksi kertomusten omaelämäkerrallisen reflektion taustalta on luettavissa kysymys; Miten tähän on tultu? Se, miten kertojat arvioivat nykyisiä kotejaan ja suhteuttavat menneitä kotejaan ja niihin liittyneitä elämäntapahtumia nykyhetkeen, avaa näkökulmia siihen, minkälaisessa tilanteessa kertomukset on kirjoitettu.</p> <p>Analyysia tarkennetaan tutkimusta jäsentävien ylätasoin odotusten sisällä aineistossa merkittävänä näyttäytyviin teemoihin. Koti näyttäytyy aineistossa esimerkiksi paikkana, jota arjen naisiksi mielletyt kotityöt pitkälti määrittävät. Kotielämäkerran aika näyttäytyy aineistossa hidastavana ja venyvänä, mitä selitetään yhtäältä juonentamisen luovalla ajalla ja toisaalta sillä, että yhteisesti jaetuista odotuksista poikkeavat yksilöllisen elämän käänteet ja ratkaisut vaativat enemmän perusteluja kuin odotusten mukaiset.</p> <p>Menetelmällisissä kysymyksissä tutkimuksessa on sovellettu kertomuksista kiinnostuneiden lingvistikkojen William Labovin ja Deborah Tannenin ajatuksia sekä sitä, miten Anni Vilkko ja Matti Hyvärinen ovat soveltaneet heidän ajatuksiaan omaelämäkerrallisen aineiston analyysiin. Kodin käsitteen määrittelyyn ovat vaikuttaneet eniten Kimberly Dovey, Mary Douglas ja Anni Vilkko.</p>			
Avainsanat-Nyckelord-Keywords koti odotukset omaelämäkerrallisuus narratiivisuus			
Säilytyspaikka-Förvaringsställe-Where deposited			
Muita tietoja-Övriga uppgifter-Additional information			